

Suvestinė redakcija nuo 2013-05-08 iki 2019-04-30

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [124-5667](#), i. k. 103106ANUTA00O3-116

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

N U T A R I M A S

DĖL ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SĄNAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI ŠILDYTI IR ŠALTAM VANDENIUI PAŠILDYTI

2003 m. gruodžio 22 d. Nr. O3-116

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo (Žin., 2003, Nr. [73-3352](#)) 7 straipsnio 2 dalimi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvus būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti bei jų taikymo metodiką (pridedama).

2. Įsigaliojus šiai metodikai, pripažinti netekusiu galios Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 1999 m. birželio 30 d. nutarimą Nr. 30 „Dėl kompensuojamo normatyvinio energijos kiekio bendrojo (naudingojo) ploto vienam kvadratiniam metrui šildyti“ (Informaciniai pranešimai, 1999, Nr. [26-4](#)).

PIRMININKAS

VIDMANTAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos
2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. O3-5

ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SĄNAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI ŠILDYTI IR KARŠTAM VANDENIUI RUOŠTI NUSTATYMO BEI TAIKymo METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši metodika reglamentuoja atskirų energijos ir kuro rūšių normatyvinių bei faktinių sąnaudų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo ir taikymo tvarką skaičiuojant kompensacijas.

2. Metodika siekiama įgyvendinti socialinės paramos prieinamumą gyventojams, apsirūpinant juos šiluma bei karštu vandeniu, nepriklausomai nuo naudojamų energijos ar kuro rūšių.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Šioje metodikoje vartojamos sąvokos:

Energijos rūšys – elektros ir šilumos energija.

Kuro rūšys – kuras, naudojamas šildymui ir karštam vandeniui ruošti: buitinis kuras, suskystintos dujos, gamtinės dujos, akmens anglis, antracitas, durpės, durpių briketai, malkos, naudoti tepalai ir kita.

Norminės kuro sąnaudos – kuro sąnaudos vienai kilovatvalandei energijos išgauti.

Vidutiniai energijos ar kuro sąnaudų normatyvai – energijos ar kuro kiekiai ploto, tūrio vienetai ar pan., nustatomi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisijos) ir taikomi, kai nėra būsto šilumos reikmėms atskiros energijos ar kuro rūšių apskaitos.

Faktinės energijos ar kuro sąnaudos – energijos ar kuro kiekiai ploto, tūrio vienetai ar pan., nustatomi pagal apskaitos prietaisų rodmenis arba pagal Komisijos rekomenduojamus taikyti ar su ja suderintus paskirstymo metodus.

III. NUORODOS

4. Metodika priimta remiantis šių teisės aktų nuostatomis:

4.1. Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms (vieniems gyvenantiems asmenims) įstatymo pakeitimo įstatymu (Žin., 2003, Nr. [73-3352](#); 2006, Nr. [130-4899](#));

4.2. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (Žin., 2002, Nr. [56-2224](#); 2003, Nr. [69-3118](#));

4.3. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymu (Žin., 2003, Nr. [51-2254](#));

4.4. Statybos techniniu reglamentu STR 2.01.01 (6):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas“ (Žin., 1999, Nr. [107-3120](#); 2002, Nr. [98-4343](#));

4.5. Statybos techniniu reglamentu STR 2.09.02:1998 „Šildymas, vėdinimas ir oro kondicionavimas“ ir statybos taisyklėmis ST 8860237.02:1998 „Kietojo kuro šildymo krosnių pastatuose įrengimas“ (Žin., 2002, Nr. [39-1446](#); 2005, Nr. [75-2729](#));

4.6. Šilumos tiekimo tinklų ir šilumos punktų įrengimo taisyklėmis (Žin., 2005, Nr. [30-945](#));

4.7. Statybos techniniu reglamentu STR 1.12.05:2002 „Gyvenamųjų namų naudojimo ir priežiūros privalomieji reikalavimai“ (Žin., 2002, Nr. [81-3504](#));

4.8. Statybos techniniu reglamentu STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ (Žin., 2005, Nr. [100-3733](#));

4.9. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 8 d. nutarimu

Nr. 03-105 „Dėl maksimalių šilumos suvartojimo normų daugiabučių namų butams ir kitoms patalpoms šildyti“.

4.10. Komisijos 2004 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. O3-122 patvirtintais rekomenduojamais „Balansiniu šilumos paskirstymo metodu Nr. 1“ bei „Metrologiniu šilumos paskirstymo metodu Nr. 2“ (Žin., 2004, Nr. [167-6172](#));

4.11. Komisijos 2005 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr. O3-19 patvirtintais rekomenduojamais šilumos paskirstymo metodais Nr. 3 ir Nr. 4 (Žin., 2005, Nr. [60-2158](#));

4.12. Komisijos 2005 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. O3-41 patvirtintu rekomenduojamu „Šilumos bendrojo naudojimo patalpoms šildyti kiekio nustatymo ir paskirstymo metodu Nr. 5“ (Žin., 2005, Nr. [92-3456](#));

4.13. Komisijos 2005 m. gruodžio 30 d. nutarimu Nr. O3-86 patvirtintu rekomenduojamu „Šilumos šildymui paskirstymo dalikliais metodu Nr. 6“ (Inform. pran., 2006, Nr. 1-14);

4.14. Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. balandžio 5 d. direktyva 2006/32/EB „Dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų“.

IV. ENERGIJOS IR KURO ŠAŅAUDŲ NORMATYVAI BEI JŲ TAIKYMAS

5. Energijos ir kuro normatyvinių ar faktinių šaŅaudų, kurios gali būti kompensuojamos, nustatymas:

5.1. Energijos (q_e) normatyvinės šaŅaudos, kurios gali būti kompensuojamos, nustatomos pagal 6, 7, 7¹ ir 8 punktus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3-144](#), 2013-04-30, Žin., 2013, Nr. 46-2317 (2013-05-07), i. k. 113106ANUTA00O3-144

5.2. Kuro rūšių (g_k) vidutinės normatyvinės šaŅaudos, kurios gali būti kompensuojamos, nustatomos 5.1 punkte nustatyta tvarka, įvertinus naudojamo kuro normines šaŅaudas (C_k) bei kuro deginimo prietaisų naudingo veikimo koeficientą (η_k):

šildymui $g_{sk} = q_{se} \times C_k / \eta_k$ kg*/m² per mėn.

karštam vandeniui:

šalto vandens pašildymui $g_{Kvk} = q_{Kve} \times C_k / \eta_k$ kg*/m³

karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai) $g_{Rk} = q_{Re} \times$ kg*/būstui per mėn.

C_k / η_k

čia C_k – norminės kuro šaŅaudos kg*/kWh nustatomos iš 10 punkto 4 lentelės;

η_k – kuro deginimo prietaisų η_k pagal techninę dokumentaciją arba 0,7 – kai jos nėra;

* – dimensija gali būti ir kitokia.

5.2.1. Kai šilumos reikmėms sunaudotas faktinis kuro kiekis apskaitos prietaisais nenustatomas, kompensacijos skaičiuojamos rečiau negu kartą per mėnesį, kuro šaŅaudos būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti, kurios gali būti kompensuojamos, nustatomos taikant vidutinius šilumos šaŅaudų normatyvus, nustatytus standartinėmis sąlygomis.

5.2.2. Kuro rūšių vidutinės normatyvinės šaŅaudos būsto šildymui (g_{sk}) bei šalto vandens pašildymui (g_{Kvk}), kurios gali būti kompensuojamos, taikomos bet kuriuo atveju, o karšto vandens temperatūros palaikymui (cirkuliacijai g_{Rk}) – pateikus projektą ir įrengimą patvirtinančius dokumentus.

6. Maksimalūs ir vidutiniai energijos šaŅaudų normatyvai (q_{se}) būstui šildyti pateikiami 1 lentelėje:

1 lentelė

Namų tipai	Maksimalūs energijos šaŅaudų normatyvai būsto šildymui q_{se0max} kWh/m ² per mėn.	Vidutiniai energijos šaŅaudų normatyvai būsto šildymui $q_{se0vidut}$ kWh/m ² per mėn.
------------	--	--

Gyvenamieji namai, pastatyti iki 1992 metų bei ne pagal RSN 143-92 ir STR 2.05.01:2005 reikalavimus		
Vieno aukšto, vienbučiai ir daugiabučiai	52	36
Vieno-dviejų aukštų, vienbučiai ir daugiabučiai, įskaitant mansardas	50	35
Dviejų aukštų daugiabučiai blokuoti	44	31
3–4 aukštų, daugiabučiai	38	27
5 aukštų daugiabučiai	34	24
6 aukštų ir aukštesni	35	25
Gyvenamieji namai, pastatyti pagal RSN 143-92 ir STR 2.05.01:2005 reikalavimus		
Vieno aukšto, vienbučiai ir daugiabučiai	31	21
Vieno-dviejų aukštų, vienbučiai ir daugiabučiai, įskaitant mansardas	30	21
Dviejų aukštų daugiabučiai blokuoti	26	18
3–4 aukštų	23	16
5 aukštų	21	15
6 aukštų ir aukštesni	21	15

6.1. Maksimalūs (q_{se0mx}) ir vidutiniai ($q_{se0vidut}$) energijos sąnaudų normatyvai būsto šildymui nustatyti esant tokioms standartinėms sąlygoms: ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė išorės oro temperatūra 0°C , butų (patalpų) aukštis nuo grindų iki lubų 2,5 m, ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė trukmė 30,4 paros (730 valandų), ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė vidaus patalpų temperatūra $+18^{\circ}\text{C}$.

6.2. Kai faktinės sąlygos skiriasi nuo standartinių, maksimalūs ir vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai skaičiuojami:

6.2.1. faktinė ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) išorės oro vidutinė temperatūra, įvertinama koeficientu k_t :

$$k_t = (1 - t_{is} / 18)$$

čia t_{is} – ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) vidutinė išorės oro temperatūra, pateikta Lietuvos hidrometeorologinės tarnybos, $\pm^{\circ}\text{C}$;

6.2.2. faktinis butų (patalpų) aukštis, įvertinamas koeficientu k_H :

$$k_H = H / 2,5$$

čia H – faktinis butų (patalpų) aukštis nuo grindų iki lubų, m;

6.2.3. faktinė ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) trukmė, įvertinama koeficientu k_z :

$$k_z = z / 730$$

čia z – ataskaitinio laikotarpio (energijos vartojimo) faktinė trukmė, val.;

6.2.4. maksimalus (q_{seFmax}) ir vidutinis ($q_{seFvidut}$) energijos sąnaudų normatyvas šildymui, įvertinantis visas faktines sąlygas:

$$q_{seFmax} = q_{se0max} \times (k_t \times k_H \times k_z) \quad \text{kWh/m}^2 \text{ per mėn.}$$

arba

$$q_{seFvidut} = q_{se0vidut} \times (k_t \times k_H \times k_z) \quad \text{kWh/m}^2 \text{ per mėn.}$$

6.3. Netipiniams sudėtingos formos ir didelio tūrio pastatams maksimalūs ir vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai šildymui gali būti koreguojami pagal 4.8 punkte nustatytą tvarką.

7. Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai šalto vandens kubinio metro pašildymui (q_{Kve}) pateikiami 2 lentelėje: 2 lentelė

Taikymas	Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai q_{Kve} kWh/m ³
Respublikoje	51
Panevėžio m.*	66
Visagino m.*	69

* – atvira karšto vandens tiekimo sistema

Kitokius vidutinius energijos sąnaudų normatyvus šalto vandens kubinio metro pašildymui nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija.

7¹. Daugiabučio namo gyventojams teisės aktų nustatyta tvarka pasirinkus apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, kai centralizuotai paruoštas karštas vanduo perkamas iš karšto vandens tiekėjo arba, kai šilumos tiekėjas yra karšto vandens tiekėjas Šilumos ūkio įstatymo 15 straipsnio 2 dalies pagrindu, konkrečiam ūkio subjektui Komisijos nutarimu nustatytoje karšto vandens kainos kintamojoje dedamojoje nurodytas šilumos kiekis prilyginamas šalto vandens pašildymo normatyvui.

Papildyta punktu:

Nr. [03-144](#), 2013-04-30, Žin., 2013, Nr. 46-2317 (2013-05-07), i. k. 113106ANUTA0003-144

8. Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai q_{Re}) pateikiami 3 lentelėje:

3 lentelė

Karšto vandens tiekimo sistemos tipas	Vidutiniai energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvai q_{Re} , kWh/būstui per mėn.
Kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti virtuvėje ir buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete) bei įrengtas vonios šildytuvas	240, iš jų vonios šildytuvas – 80
Kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete) bei įrengtas vonios šildytuvas	160, iš jų vonios šildytuvas – 80
Kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete), bet nėra vonios šildytuvo	80
Kai karšto vandens cirkuliacija yra tik namo rūsyje	10

Punkto pakeitimai:

Nr. [03-329](#), 2012-10-26, Žin., 2012, Nr. 130-6604 (2012-11-10), i. k. 112106ANUTA0003-329

9. Neteko galios nuo 2012-11-11

Punkto naikinimas:

Nr. [03-329](#), 2012-10-26, Žin., 2012, Nr. 130-6604 (2012-11-10), i. k. 112106ANUTA0003-329

9. Kuro rūšių norminės kuro sąnaudos (C_k) pateikiamos 4 lentelėje:

4 lentelė

Kuro rūšys	Dimensija	Norminės kuro sąnaudos C_k
Dyzelinis krosnių kuras	kg/kWh	0,0851
Suskystintos naftos dujos*	kg/kWh	0,0783
Išgarintos suskystintos naftos dujos	m ³ /kWh	0,0334
Gamtinės dujos**	kg/kWh	0,0763
	nm ³ /kWh	0,1075
Suskystintos gamtinės dujos	kg/kWh	0,0798

Akmens anglis****	kg/kWh	0,2093–0,1173 (Vidutinės 0,1633)
Antracitas	kg/kWh	0,1228
Durpės****	kg/kWh	0,4615–0,2609 (Vidutinės 0,3612)
Durpių briketai****	kg/kWh	0,2250–0,2143 (Vidutinės 0,2197)
Naudoti tepalai	kg/kWh	0,1321
Malkos 25–30 proc. drėgnumo, natūraliai džiovintos***	kg/kWh	0,2609
Pjuvenų granulės / medienos briketai	ktm ³ /kWh	0,6536x10 ⁻³
Atliekos****	kg/kWh	0,2143
	kg/kWh	0,4864–0,3365 (Vidutinės 0,4114)
Elektros energija/šilumos energija	kWh/kWh	1

* – suskystintas dujas tiekiant iš grupinių rezervuarų, dujų apskaitos ir paskirstymo butams tvarką nustato savivaldybė;

** – dujų kiekis, kuris, esant norminėms sąlygoms (temperatūra + 20°C, slėgis – 101,325 kPa), užima vieno kubinio metro tūrį;

*** – ktm³ – kietmetis;

**** – vidutinės norminės kuro sąnaudos taikomos, kai nepateikiama kuro sertifikato kopija.

Kitų kuro rūšių normines kuro sąnaudas (C_k) nustato savivaldybė, suderinusi su Komisija.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [03-329](#), 2012-10-26, Žin., 2012, Nr. 130-6604 (2012-11-10), i. k. 112106ANUTA0003-329

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-5](#), 2007-01-29, Žin., 2007, Nr. 15-579 (2007-02-03), i. k. 107106ANUTA000003-5

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-130](#), 2004-12-03, Informaciniai pranešimai, 2004, Nr. 94-839 (2004-12-08), i. k. 104106ANUTA0003-130

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 03-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti" papildymo

2.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-5](#), 2007-01-29, Žin., 2007, Nr. 15-579 (2007-02-03), i. k. 107106ANUTA000003-5

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 03-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti" pakeitimo ir papildymo

3.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-329](#), 2012-10-26, Žin., 2012, Nr. 130-6604 (2012-11-10), i. k. 112106ANUTA0003-329

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 03-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti" pakeitimo

4.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [03-144](#), 2013-04-30, Žin., 2013, Nr. 46-2317 (2013-05-07), i. k. 113106ANUTA0003-144

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. 03-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti" pakeitimo